

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішенням приймальної комісії

Протокол № ____ від ____ березня 2020 року

Голова приймальної комісії

В. Г. Романчишин

ПРОГРАМА

**Проведення фахового випробування для вступників
денної та заочної форм навчання
на основі**

ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

на здобуття рівня вищої освіти

БАКАЛАВР

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

СПЕЦІАЛІНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЗА ВИДАМИ»
(ФОРТЕПІАНО, СТРУННО-СМИЧКОВІ, НАРОДНІ, ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ
ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ)**

Кваліфікації

КЕРІВНИК ОРКЕСТРУ (АНСАМБЛЮ)

ВИКЛАДАЧ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

Вибіркова кваліфікація

АРТИСТ ОРКЕСТРУ (АНСАМБЛЮ)

2020 рік

**© Розробники: викладач-методист С. Г. Омельченко
викладач-методист Т. Л. Ясюк**

Програма творчого конкурсу для вступників на основі повної загальної середньої освіти на здобуття вищої освіти першого рівня БАКАЛАВР розглянута на засіданні Предметно-циклової комісії «Інструментальне мистецтво за видами (фортепіано, струнно-смичкові, народні, оркестрові духові та ударні інструменти)»

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО КОМПЛЕКСНОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
за ступенем «Бакалавр»
Спеціальність 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
Освітня програма «ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЗА ВИДАМИ»

Фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

До Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», на спеціальність 025 «Музичне мистецтво», за освітньою програмою «Інструментальне мистецтво за видами» приймаються вступники, які мають довузівську підготовку середньої музичної школи, школи мистецтв.

Освітня програма «Інструментальне мистецтво за видами» передбачає від вступників володіння такими інструментами:

Фортепіано	<i>Струнно-смичкові:</i> Скрипка Альт Віолончель Контрабас	<i>Народні інструменти:</i> Баян Акордеон Бандура Домра Цимбали Сопілка	<i>Оркестрові духові та ударні інструменти</i> Флейта Гобой Кларнет Саксофон Валторна Труба Баритон Тромбон, Туба Ударні інструменти, малий барабан Ксилофон
-------------------	---	--	---

Конкурсні пропозиції для вступників на основі повної загальної середньої освіти для здобуття освітнього ступеня бакалавра на перший курс зі скороченим терміном навчання на денну та заочну форми навчання.

Термін навчання:

3 рік 10 місяців (денна форма навчання)

3 рік 10 місяців (заочна форма навчання)

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

I СЕСІЯ творчого конкурсу

ФАХ (виконання сольної програми)

- один поліфонічний твір (в оригіналі) або частину класичної сонати або концерту (I або II і III);
- дві п'єси віртуозного характеру
- твір довільної форми або циклічний твір (поема, балада, рапсодія, фантазія, сюїта та ін.)

За ступенем складності програма повинна відповідати випускній програмі середньої спеціальної музичної школи, достатньо повно та різноманітно розкрити виконавські й творчі дані вступника. У програмі повинні бути представлені твори різних стилів (докласичного, класичного, романтичного). Бажаним є залучення до програми кращих зразків української та сучасної музики.

II СЕСІЯ творчого конкурсу

КОЛОКВІУМ

- Виконання гам та тризвуків у різних штрихових та ритмічних варіантах.
- На прохання екзаменаційної комісії виконання етюду.
- Співбесіда з основних питань історії та теорії виконавства на спеціальному музичному інструменті. Знання еволюції та систем інструменту, імен видатних виконавців, лауреатів конкурсів, видатних вітчизняних та зарубіжних композиторів (класиків та сучасних), які писали твори для особистого музичного інструментів
- Знання фахової термінології, стилів, форм та жанрів музичного мистецтва.
- Вміння зробити методико-виконавський аналіз виконуваних творів.
- Знайомство з загальнокультурним рівнем вступника.
- Базовим матеріалом для питань колоквіуму є твори з програми, представленої на I сесії творчого конкурсу (Фах – виконання сольної програми).

III СЕСІЯ творчого конкурсу СОЛЬФЕДЖІО (усно)

Сольфеджування

одно та двоголосих номерів з листа з відхиленнями, модуляціями, хроматизмами, мелодичною фігурацією, складними ритмічними фігурами (синкопами різних видів, тріолями, дуолями) у простих і складних розмірах, з попереднім визначенням тональності. Орієнтовна складність одноголосих номерів: Островський А.Л., Соловьев С. Н., Шокин В.П. Сольфеджио. – Вып 2. – Изд. 5-е, испр., дополн. – М.: «Советский композитор», 1974. (№№ 1-128); двоголосих номерів: И.Способин. Двухголосие. (№№ 37–87).

Інтонування

- інтервалів (вгору й униз) – простих від звука і в тональності, характерних (2 пари) і тритонів (2 пари) із розв'язанням у визначеній екзаменатором тональності;
- 4-х видів тризвуків від звука (мажорні і мінорні з оберненнями, зменшені і збільшені з оберненнями і розв'язанням) в тональності, визначеній екзаменатором.
- ладів від звука: всі види мажору та мінору (натуральний, гармонічний, мелодичний, двічі гармонічний), ладів народної музики (еолійський, локрійський, іонійський, дорійський, фригійський, лідійський, міксолідійський, гуцульський); хроматичної та цілотнової гам, пентатонічних ладів.

Слуховий аналіз. Визначення на слух:

- інтервалів: простих і складених, характерних (зб. 2 і зм. 7, зм. 4 і зб. 5) з розв'язанням, тритонів з розв'язанням і без.
- 4-х видів тризвуків та їх обернень (зменшений і збільшений та їх обернення з розв'язанням у мажорі й мінорі);
- ладів: трьох видів мажору та мінору (натуральний, мелодичний гармонічний), двічі гармонічних мажору та мінору, ладів народної музики – еолійського, фригійського, дорійського, іонійського, лідійського, міксолідійського, локрійського, гуцульського; мажорної та мінорної пентатонік, збільшеного ладу.

**Творчий конкурс проводиться в обсязі програми фахової підготовки
для середніх спеціалізованих навчальних закладів**

РОЗРАХУНОК БАЛІВ:

- Кожна сесія оцінюється окремо.
- Загальна кількість балів – середня арифметичний бал усіх сесій творчого конкурсу

Критерії оцінювання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів
100	I сесія. Абітурієнт показав низький рівень виконання програми; відсутність інтерпретаторського мислення та розуміння стилю; не володіє технічною майстерністю; невиявлені музичні дані; відсутній артистизм; недостатній рівень виконання. II сесія. Абітурієнт не може відповісти на запитання, не розуміє його змісту. Абітурієнт сприймає та виконує музичні твори на частковому рівні, небагатослівно їх характеризує, демонструє слабо сформоване художньо-образне мислення, елементарні вміння та навички III сесія. Абітурієнт не виявив необхідний об'єм знань та вмінь, у запропонованих для слухового аналізу прикладах не визначив жодного елементу; з багатьма суттєвими помилками та не в повному обсязі (менше, ніж на 20%) виконав інтонаційні завдання. В читанні з листа постійно зупинявся, припускався суттєвих ритмічних та інтонаційних неточностей, загубив тоніку (і не знайшов її навіть після підказки викладача). Досить низький рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки
101 – 109	I сесія. Абітурієнт показав низький рівень виконання програми; відсутність інтерпретаторського мислення та розуміння стилю; обмежену технічну майстерність; невиявлені музичні дані; відсутність артистизму; недостатній рівень виконання. II сесія. Абітурієнт не володіє професійними знаннями та поняттями, не може побудувати змістовної відповіді. Абітурієнт володіє незначною частиною музичного матеріалу та спеціальної музичної термінології; має слабо сформований рівень сприйняття музичних творів, обмежені вміння та навички; словниковий запас дає змогу викласти думку на елементарному рівні. III сесія. Абітурієнт не демонструє необхідний об'єм знань та

	вмінь, припускався суттєвих ритмічних та інтонаційних неточностей, у запропонованих для слухового аналізу прикладах досить приблизно визначив тільки 1-2 елементи; з багатьма суттєвими помилками та не в повному обсязі (менше, ніж на 30%) виконав інтонаційні завдання. Низький рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки.
110 - 119	I. Абітурієнт показав низький рівень виконання програми; фрагментарне, слабо сформоване інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; обмежену технічну майстерність; невиявлені музичні дані; відсутній артистизм; недостатній рівень виконання. II сесія. Абітурієнт не орієнтується у проявах художніх стилів в мистецтві, його відповідь обмежена змістовно, нелогічна, бездоказова, лексично скута. Абітурієнт здатний сприймати та виконувати музичні твори на репродуктивному рівні; але не розуміє художньо-образної специфіки музичних творів; застосування знань та спеціальної музичної термінології посереднє III сесія. Абітурієнт має деякі навички, але необхідний об'єм знань та вмінь не демонструє, з багатьма суттєвими помилками та не в повному обсязі (менше, ніж на 50%) виконав інтонаційні завдання, у запропонованих для слухового аналізу прикладах досить приблизно визначив тільки 2-3 елементи. В читанні з листа зупинявся, часто припускався суттєвих ритмічних та інтонаційних неточностей. Досить середній рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки.
120 - 129	I сесія. Абітурієнт показав середній рівень виконання програми; непереконливе інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; недосконалу технічну майстерність; посередні музичні дані; невиразний артистизм; частковий рівень виконання, що задовольняє мінімальні критерії II сесія. Абітурієнт демонструє слабке знання історичних стилів у мистецтві та фрагментарне знання літератури для обраної спеціальності, слабку опору на нормативні теоретичні знання, присутнє скуте володіння професійною лексикою. Абітурієнт не завжди вміє аналізувати або інтерпретувати музичні твори, які потребують абстрактного художнього мислення; виявляє недостатнє знання спеціальної музичної термінології, словниковий запас небагатий III сесія. Абітурієнт може виконувати основні форми роботи з середнім рівнем якості, але при цьому певне коло форм опрацьовується задовільно, а інші – нижче задовільного рівня. З 5-

	7 суттєвими помилками або не в повному обсязі (але не менше 50%) виконав інтонаційні завдання, у запропонованих для слухового аналізу прикладах зовсім не визначив 5 елементів (інші визначив зі значними помилками). Посередній рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки.
130 - 139	I сесія. Абітурієнт показав середній рівень виконання програми; формальне, непереконливе інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; недосконалу технічну майстерність; посередні музичні дані; невиразний артистизм; частковий рівень виконання (виконання зі значною кількістю помилок). II сесія. Абітурієнт демонструє поверхові судження в питаннях з історії виконавства, слабкі знання історичних стилів у мистецтві та фрагментарне знання літератури для обраної спеціальності, виявляє нездатність до узагальнення. Абітурієнт здатний сприймати та виконувати музичні твори, але робить непереконливі висновки, непослідовно викладає свої думки, допускає термінологічні помилки; знає найважливіший музичний матеріал, але знання нестійкі. III сесія. Абітурієнт володіє навичками та вміннями, але не в повному обсязі. Деякі вдалі фрагменти усних відповідей свідчать про потенційні можливості, але це скоріше виняток. З 4-5 суттєвими помилками або не в повному обсязі (але не менше 60%) виконав інтонаційні завдання, у запропонованих для слухового аналізу прикладах зовсім не визначив 4 елементи (інші визначив зі значними помилками). Середній рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки.
140* - 149	I сесія. Абітурієнт показав середній рівень виконання програми; формальне, непереконливе інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; недосконалу технічну майстерність; посередні музичні дані; невиразний артистизм; частковий рівень виконання. II сесія. Абітурієнт демонструє обізнаність в художніх стилях окремих епох, але плутається у поняттях, відповідь неповна. Він недостатньо вільно користується професійною термінологією. Абітурієнт вміє сприймати і виконувати музичні твори, має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; недостатньо володіє спеціальною музичною термінологією при аналізі музичних явищ. III сесія. Абітурієнт може виконувати всі запропоновані форми роботи з посереднім рівнем якості (деякі форми демонструють добрий рівень підготовки, але вони не переважають). З 3-4 суттєвими помилками або не в повному обсязі виконав

	інтонаційні завдання, у запропонованих для слухового аналізу прикладах зовсім не визначив 3-4 елементи (а інші визначив з помилками). Посередній рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки.
150 -159	I сесія. Абітурієнт показав високий рівень складності програми; традиційне інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; добру технічну майстерність; хороші музичні дані; сформований артистизм; стабільно достатній рівень виконання (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок). II сесія. Абітурієнт досить вільно орієнтується в стилістичних рисах, основних прийомах художньо-виразної техніки, варіантах інтерпретації творів своєї вступної програми, але його відповіді бракує точності та впевненості, ґрунтовної професійної обізнаності, лексика абітурієнта обмежена. Має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; недостатньо володіє спеціальною музичною термінологією при аналізі музичних явищ III сесія. Абітурієнт добре володіє всіма знаннями та навичками, але демонструвати придбані знання та вміння на доброму рівні може не завжди. З двома-трьома суттєвими помилками або не в повному обсязі виконав інтонаційні завдання, у запропонованих для слухового аналізу прикладах зовсім не визначив 2-3 елементи. Рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки вище середнього
160 - 169	I сесія. Абітурієнт показав високий рівень складності програми; традиційне інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; добру технічну майстерність; хороші музичні дані; сформований артистизм; стабільно достатній рівень виконання (вище середнього рівня з кількома помилками). II сесія. У процесі відповіді абітурієнт демонструє розуміння окремих стилістичних явищ, знання літератури для обраної спеціальності, історії виконавства, але виявляє недостатні знання історії розвитку інструментального мистецтва. Абітурієнт виявляє добре засвоєння музичного матеріалу, але допускає неточності у використанні спеціальної музичної термінології, які потребують зауваження або корегування; трапляються поодинокі недоліки у виконанні музичного твору і формуванні думок щодо музичних явищ; не завжди самостійно систематизує та узагальнює музичний матеріал III сесія. Абітурієнт добре володіє всіма знаннями та навичками, а саме: має досить розвинуте музичне мислення, демонструє добрі

	інтонаційні та слухові здібності. Усна відповідь демонструє добре вміння будувати гами, інтервали та акорди з розв'язанням, читати з листа (припустимі незначні ритмічні та інтонаційні неточності), в цілому вірне визначення гам, інтервалів, акордів у запропонованих для слухового аналізу прикладах (можлива недостатньо точна фіксація окремих елементів музичної мови або 1-2 більш суттєві помилки). Достатній рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки
170 – 179	I сесія. Абітурієнт показав високий рівень складності програми; переконливе, традиційне інтерпретаторське мислення та розуміння стилю; добру технічну майстерність; хороші музичні дані; сформований артистизм; стабільно достатній рівень виконання. II сесія. Абітурієнт демонструє достатній рівень професійної ерудиції, оперує поняттєвим апаратом, але допускає окремі не принципові помилки у визначенні художніх стилів та характеристики художніх явищ. Його відповідь розгорнута, але мають місце неточності при розкритті окремих положень. Абітурієнт недостатньо вільно користується професійною термінологією. III сесія. Абітурієнт має досить міцні знання та навички, а саме: в цілому розвинуте музичне мислення, достатньо сформовані інтонаційні та слухові здібності. Усна відповідь демонструє розвинуте вміння будувати гами, інтервали та акорди з розв'язанням, розвинуте вміння читати з листа (припустимі незначні ритмічні неточності), в цілому вірне визначення гам, інтервалів, акордів у запропонованих для слухового аналізу прикладах (можливо, декілька разів траплялась недостатньо точна фіксація окремих елементів музичної мови). Рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки вище достатнього
180 - 189	I сесія. Абітурієнт виконує твори, що за складністю відповідають вступним вимогам. Він комплексно та впевнено використовує набуті уміння, навички формоутворення, оперує засобами виконавської та музичної виразності (вміле фразування, чистота інтонування, виразна артикуляція, штрихова техніка тощо). Артистично тримається на сцені; емоційно розкутий, має високий рівень творчого самовираження. Музична пам'ять на високому рівні, всі відповіді дає в швидкому темпі, але допускає незначні помилки. II сесія. Абітурієнт демонструє досить ґрунтовні знання

	літератури для обраного інструменту, історії виконавської інтерпретації, у відповіді вільно застосовує професійну термінологію. Абітурієнт має міцні, ґрунтовні знання, але, аналізуючи музичні твори, допускає несуттєві неточності у формулюваннях та спеціальній музичній термінології; не завжди обґрунтовано може довести свою думку щодо музичних явищ; вказані неточності може виправляти самостійно. III сесія. Абітурієнт володіє всіма знаннями та навичками у повному обсязі, а саме: має розвинуте музичне мислення, відмінні інтонаційні та слухові здібності. Усна відповідь демонструє якісне виконання гам, інтервалів та акордів з розв'язанням, вірно визначення гам, інтервалів, акордів у запропонованих для слухового аналізу прикладах. Припустимі дві-три несуттєві помилки (неточності). Рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки досить високий
190 - 199	I сесія. Абітурієнт артистично та впевнено тримається на сцені, емоційно розкутий; має високий рівень творчого самовираження, демонструє високий технічний рівень, оперування стильовими ознаками творів. Форма виступу якісна і досконала. Музична пам'ять та інтонація на високому рівні. II сесія. Абітурієнт вільно орієнтується в матеріалі, але його відповіді бракує свободи та оригінальності. Він демонструє розуміння принципів побудови творів, інтонаційно-драматургічної форми, особливостей застосування композиторських засобів виразності; а також володіння нормативними теоретичними знаннями з історії виконавських стилів, методики, достатній рівень професійної ерудиції. Вміє використовувати здібності, знання та уміння у нових завданнях; демонструє знання спеціальної музичної термінології, її усвідомлення; уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати, інтерпретувати музичні твори, асоціювати їх з творами інших мистецтв та життєвими явищами, застосовувати здобуті знання у музичній діяльності. III сесія. Абітурієнт володіє всіма знаннями та навичками у повному обсязі, а саме: має розвинуте музичне мислення, відмінні інтонаційні та слухові здібності. Усна відповідь демонструє безпомилкове виконання гам, інтервалів та акордів з розв'язанням, повне визначення гам, інтервалів, акордів у запропонованих для слухового аналізу прикладах. Рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки високий
200	I сесія. Абітурієнт виконує музичні твори що за складністю

	відповідають або перевершують програмні вимоги; абітурієнт демонструє артистизм, музичну особистість та дар емоційного впливу на слухача. II сесія. Абітурієнт добре орієнтується в хронології історичних епох, послідовностях формування художніх стилів та напрямків в мистецтві, професійно характеризує художні явища певної епохи як систему стильових ознак. Демонструє нестандартне мислення, формує свою точку зору. Відповідь розгорнута, глибоко обґрунтована, логічно структурована, абітурієнт вільно користується професійною термінологією. Вміє узагальнювати та творчо застосовує асоціативні зв'язки між музичними творами, творами інших мистецтв та життєвими явищами; грамотно використовує спеціальну музичну термінологію у роздумах, висновках та узагальненнях щодо прослуханого або виконаного твору; рівень мистецького мислення достатньо високий; самостійно використовує природні здібності, набуті знання та уміння в музичній діяльності. III сесія. Абітурієнт володіє всіма знаннями та навичками у повному обсязі, а саме: має розвинуте музичне мислення, бездоганні інтонаційні та слухові здібності. Усна відповідь демонструє безпомилкове, у швидкому темпі виконання гам, інтервалів та акордів з розв'язанням, абсолютно точне визначення гам, інтервалів, акордів у запропонованих для слухового аналізу прикладах. Продемонстрував найвищий рівень сольфеджування, слухового аналізу, слухової підготовки
--	---

*** Прохідний бал.**